

תוכן עניינים

שער א': "מהפכת השקיפות" - הבסיס הרעיוני לחיוב במסירת	
מידע - פומביות הדיון וחובת הסודיות	1
פרק א': הזכות למידע מהרשויות - מידע שבידי הרשות	1
פרק ב': פומביות הדיון מול חובת הסודיות - חוק יסוד השפיטה - חוק בתי-	
המשפט לחוק בתי-המשפט (נוסח משולב), התשמ"ד-1984	9
פרק ג': "סוד מסחרי" - סעיף 68 לחוק בתי-המשפט	21
שער ב': סודיות מול חסיון	23
פרק א': כללי	23
פרק ב': סוגי החסיונות	31
פרק ג': חסיון, סודיות וקבילות	33
פרק ד': חובת הסודיות וצווים לגילוי מסמכים	35
1. בקשת המשיבות לגילוי מלא, ללא השחרה, של פרוטוקולים מהליך אחר	
שהתנהל בעניינה של המבקשת בבית-המשפט המחוזי בחיפה	35
2. באשר לטענת המערער לפגמים בהתנהלותה של הנהלת בתי-המשפט	
בדמות אובדן מסמכים אשר נשלחו לישראל על-ידי מערכת בתי-המשפט	
בשוויץ, אין לי אלא לסמוך ידי על הכרעת בית-המשפט המחוזי בסוגיה.	
לא-זו-בלבד שהנהלת בתי-המשפט לא הזיקה למערער, אלא נקבע כי היא	
סייעה לו בתרגום מסמכים, במתן מידע לגבי ההליכים המתאימים שעליו	
לנקוט לשם בירור פרטיו של נווה ובתקשורת מול בית-המשפט הרלוונטי	
בשוויץ. כל זאת, כאשר תפקידה בהתאם לחוק ולאמנות הרלוונטיות הוא	
לשמש "צינור" בלבד להעברת ולקבלת מידע ולא לנהל בשם המערער את	
ההליך מול הרשות השופטת הזרה	36
3. היקף הגילוי שבו יחוייב בעל סוד מסחרי, כמו גם אופיו של הסדר	
הגילוי, צריך להיגזר, בין היתר, מקיומם של מנגנונים חלופיים בידי התובע	
להוכחת טענותיו	36
4. עדיין מדובר בצד שלישי וכאשר מדובר במסמכים המצויים בידי צד	
שלישי, יש לנקוט משנה זהירות בגילוי מסמכים המופנה כלפיו	36
פרק ה': סודיות ועיון בתיק	39
1. תקנות העיון	39
2. בקשה לעיון בתיק בית-המשפט במסגרת דיון בבקשה לאישור תובענה	
כייצוגית	40

3.	בפסיקה נקבע כי חובת ההנמקה צריכה להיות קצרה ותמציתית. עם-זאת, על ההנמקה להצביע על העניין שיש למבקש בתיק בו מבוקש העיון וזאת על-מנת לאפשר לבית-המשפט לבחון את עוצמת הזיקה ולאזנה אל מול הפגיעה העלולה להיגרם לבעלי הדין או לצד שלישי.	44
4.	בפסיקת בתי-המשפט נקבעו שלושה מבחנים שעל-פיהם ייבחנו בקשות לעיון.	44
פרק ו': סודיות - פרטיכלים של ישיבות ממשלה וועדות		47
פרק ז': הלכה פסוקה		49
1.	לא נמצא כי המבקש הצביע על נזק חריג שעשוי להיגרם לו מפרסום פרטיו, העולה על הנזק הרגיל שצפוי להיגרם לכל נאשם במצב דברים דומה.	49
2.	אין יסוד לטענת המערער, בשלב זה, כי המשך פומביות ההחלטה נושא הבקשה, עולה כדי פגיעה חמורה בפרטיותו.	50
3.	האם הסכס הפשרה הוא חלק מפסק-הדין ומשכך פומבי ומותר בפרסום?	50
4.	המצב הקיים, שבו הותר פרסום כתב האישום המושחר, הוא הנכון לעת הזו.	51
5.	פרסום שמם של נושאי משרה בכירים בתחום העסקי, חשובה לא רק לשם הגנה על מי שבא במגע עימם, אלא גם לשם הבטחת תקינות המסחר בשוק ולמניעת התדרדרותו ל"שוק לימונים".	52
6.	ככלל, שמותיהם של חשודים יהיו מותרים בפרסום עוד בטרם הוגש נגדם כתב אישום.	53
7.	האם על בית-המשפט להידרש לטיב הראיות ועוצמתן מקום בו מונחת לפניו בקשתו של נאשם לאסור את פרסום שמו?	54
8.	הנטל לשכנע כי קיים טעם המצדיק את שלילת העיון.	55
9.	המקרה דנן בהחלט בא בקהל המקרים שבהם הפרסום יביא לפגיעה חמורה בפרטיות המבקשת, בשל חשיפת המידע הרפואי.	56
10.	גם לצדדים שלישיים יש זכות עמידה בדין לעניין בקשות להסרת צו איסור פרסום מהליך המתנהל בדלתיים סגורות.	57
11.	סיווג "איסור פרסום" - חלק מהעבירות שהורשע בהן המבקש בוצעו בהיותו קטין, כמו גם אופי המעשים שכוונו כלפי קטינים, ובחלקם גם כלפי אחיו הצעיר.	58
12.	בתשובת המערער נטען באופן כללי בלבד כי העיון יפגע בפרטיות הצדדים וילדיהם, אך זאת מבלי לפרט מהו המידע המצוי בתיק שחשיפתו בפני מבקש העיון תוביל לפגיעה הנטענת.	59
13.	המערערת ביקשה כי הדיון יתקיים בדלתיים פתוחות, וכי יוסר צו איסור הפרסום מההליך.	60
14.	מבקש העיון במסמכים המצויים בתיק בית-המשפט הוא נפגע עבירה.	60

15. משהורשע הנאשם בדינו גובר האינטרס הציבורי הקיים בפירסום פרטי המקרה ובפרסום פרטיו המזהים של הנאשם שהורשע בביצוע של עבירות אלה	62
16. עד כה עמד בתוקפו צו איסור פרסום; עם מתן גזר הדין, ביקשה המשיבה להורות, בהתאם לבקשת המתלוננת, נפגעת התקיפה המינית - להסיר את החיסיון	63
17. נפגע העבירה, נתן את הסכמתו "להתרת פרסום פסק-הדין בהשחרת שמו ופרטים העלולים להוביל לזיהוי"	64
18. איסור הפרסום - הוא החריג, ויש לפרשו בצמצום. אין בעצם העובדה שבעל הדין הוא עורך-דין ואיש משפחה כדי להצדיק החלה של החריג האמור	65
19. המערער לא הצליח להראות שעניינו מצדיק חריגה מעקרון פומביות הדיון באופן שבית-המשפט יורה על המשך איסור פרסום שמו	67
20. אין בטיעון כללי ולאקוני בדבר פגיעה בפרטיות המסחרית כדי להרים את נטל השכנוע לצורך דחיית בקשת העיון	68
21. אין בעובדה שדיון התנהל בדלתיים סגורות, כבמקרה דנן, כדי לשלול את שיקול דעתו של בית-המשפט להורות על פרסום פסק-הדין	69
22. המשיבות לא הרימו את הנטל הרובץ לפתחן להוכיח כי קיימת הצדקה להגבלת זכותו של המבקש לעיין בתיק בית-המשפט	70
23. הבקשה לפרסום שמו של המערער בשל החשש שבנסיבות המקרה דנן הדבר יביא לחשיפת זהותה של המתלוננת - נדחתה	71
24. מה הם פני הדברים מקום בו מתנהל דיון בעניינו של בגיר, שנחשד או נאשם כי ביצע עבירות בהיותו קטין?	72
25. המבקש לא הצביע על נזק חמור העלול להיגרם לו בשל הפרסום. הנזקים עליהם הצביע המבקש, אשר עלולים להתממש בשל פרסום שמו כחשוד, אינם מספיקים כדי לבסס נזק חמור, אף בהתחשב בעיסוקו כעורך-דין	73
26. במקרה דנן לקרוא את המושג "חסוי" שהשתמשו בו ערכאות קמא, לא כחיסיון על-פי פקודת הראיות, כי אם איסור פרסום המסמכים כמשמעו של מושג זה בחוק בתי-המשפט	74
27. האם פרסום שמו של המבקש מחריף את מצבו הנפשי?	76
שער ג': דיני עבודה - חובת סודיות ביחסי עובד מעביד	79
פרק א': מבוא	79
פרק ב': הסוד המסחרי כנובע מחובת הנאמנות ומחובת תום-הלב	83
פרק ג': הגדרת הסוד המסחרי	85
פרק ד': הגנה על סודות מסחריים וקניין רוחני	87
פרק ה': ידע שאינו סוד מסחרי	89
פרק ו': שלבי לוגיקה בעבודת פיתוח תוכנה שנלמדו במהלך עבודה	91
פרק ז': סעד זמני	95

1. דחיית בקשה לצו מניעה זמני נגד פיטורי עובד מאחר שמאזן הנוחות פועל במקרה זה לטובת המשיבה המבקשת להגן על המידע הסודי שלה	95
2. צו מניעה זמני המונע מרוקח לעבוד בחברה מתחרה, זאת בניגוד להתחייבות מפורשת עליה חתם. הגבלת המגבלה ל- 12 חודשים	97
3. צו מניעה זמני למניעת עבודה אצל מתחרה ולהשתמש ברשימת לקוחות או פניה אליהם	102
4. התחייבות עובד שלא להתחרות בחברה ומניעתו מפגיעה בזכויות הקניין של החברה לגבי סודותיה המסחריים. האשמתו בגניבת סודות	105
5. צו מניעה זמני לפתיחת עסק מתחרה	106
6. צו מניעה זמני להעברת רשימת לקוחות של סוכנות ביטוח	107
7. צו מניעה זמני בקשר לפניה ללקוחות החברה - סוגיית חופש העיסוק. בית-הדין דחה הערעורים והשאיר על כנם צווים זמניים האוסרים על פניה ללקוחות	109
8. צו מניעה להגבלת עיסוק של עובד בעסק מתחרה למעבידו לאחר פיטוריו. הגבלת התקופה להגבלת עיסוקו זה לאחר פיטוריו	112
9. צו מניעה קבוע נגד עובד למניעת גילוי סודות מסחריים. אי-מתן צו מניעה קבוע לשימוש ברשימת לקוחות	118
10. צו מניעה זמני למניעת עבודה אצל מתחרה ולהשתמש ברשימת לקוחות או פניה אליהם	124
11. התחייבות עובד שלא להתחרות בחברה ומניעתו מפגיעה בזכויות הקניין של החברה לגבי סודותיה המסחריים. האשמתו בגניבת סודות	125
12. צו מניעה זמני לפתיחת עסק מתחרה	126
13. צו מניעה זמני להעברת רשימת לקוחות של סוכנות ביטוח	127
14. צו מניעה זמני בקשר לפניה ללקוחות החברה - סוגיית חופש העיסוק. בית-הדין דחה הערעורים והשאיר על כנם צווים זמניים האוסרים על פניה ללקוחות	129
15. צו מניעה להגבלת עיסוק של עובד בעסק מתחרה למעבידו לאחר פיטוריו. הגבלת התקופה להגבלת עיסוקו זה לאחר פיטוריו	132
16. צו מניעה קבוע נגד עובד למניעת גילוי סודות מסחריים. אי-מתן צו מניעה קבוע לשימוש ברשימת לקוחות	135
17. הגבלת תחרות הבאה להגן על אינטרסים של המעביד בסודות מסחריים, ברשימת לקוחות, במוניטין וכיוצא בהם על "אינטרסים לגיטימיים" של המעביד, וככלל היא אינה נוגדת את תקנת הציבור - בפרט שמדובר בבעל שליטה בחברה	139
18. נדחתה בקשת חברה העוסקת בשירותי דפוס למתן צו מניעה זמני המורה לשניים מעובדיה לשבער להימנע מלעשות שימוש במערכת לעריכת תמונות דיגיטליות שנטען כי פיתחו בזמן עבודתם בחברה	141
19. צו להגבלת עיסוק	142

פרק ח': תמצית ההלכה הפסוקה	145
1. הוצאת מידע סודי מהמחשב - פיצוי לא ממוני לפי סעיף 13 לחוק עוולות מסחריות	145
2. בקשה לאסור שימוש ברשימת הלקוחות של המספרה	149
3. עתירה לתשלום פיצויי הלנת שכר, חוב שכר, דמי הבראה, פדיון חופשה, הפרשי הפרשות פנסיוניות, פיצויי פיטורים ופיצוי בגין אי עריכת תלושי שכר בהתאם לדין ובגין הוצאת לשון הרע	151
4. האם קיים לחברה "סוד מסחרי", והאם העובד הפר את חובת הנאמנות כלפיה והעביר את "הסוד" לגורמים נוספים?	156
5. האם הצליח המעסיק להוכיח כי "רשימת הלקוחות" מהווה "סוד מסחרי", שהעובד לא היה רשאי לנכס אותו לעצמו?	159
6. האם יש להורות על הגבלת עיסוק הנתבע ולמנוע התקשרותו עם לקוחות או ספקים של התובעת?	160
7. תביעה לתשלומים שונים בטענה כי יש מקום להורות על הרמת המסך	164
8. האם הוכח איפוא כי התובע נהג בחוסר תום-לב או תוך הפרת הסכם ההעסקה עמו כאשר פתח את העסק בו הוא עובד, והאם הוכח כי עשה שימוש לרעה בסודותיה המסחריים של התובעת?	169
9. אי-הוכחת תשתית ראייתית לטענה החמורה לפיה התובע מחק מידע רב ערך השייך לה	173
10. האם מי מהצדדים הפר את הסכם הפרישה שנערך ביניהם עובר לסיום עבודתו של הנתבע?	176
11. בקשותיהם ההדדיות של התובעים והנתבעת להורות על גילוי ולאפשר עיון במסמכים ספציפיים	181
12. האם התובעת הרימה את הנטל להוכיח כי הנתבע הקים חברה מתחרה עוד בתקופת עבודתו בתובעת והאם שידל עובדים לעבור ולעבוד בחברה המתחרה?	182
13. האם הופר במקרה דנן חוק עוולות מסחריות - יבוא ביגוד מסין?	185
14. האם גנבו הנתבעים סוד מסחרי השייך לתובעת?	186
15. בקשת ITSS פתרונות מחשוב בע"מ ליתן צו מניעה זמני וצו עשה לשם הבטחת ביצוע הסעדים המבוקשים בכתב התביעה על-מנת שלא ייגרם לה נזק בלתי-הפיך עד להכרעה בתובענה	189
16. בקשה למתן צו לתפיסת נכסים "אנטון פילר" - ניטור תיבות דואר אלקטרוני	193
17. הפרת תניית אי-תחרות אשר נקבעה בהסכם העבודה	195
18. בקשות לסילוק התביעה על-הסף והוצאת ראייה	198
19. אי-הוכחת הפרת התחייבות בכל הנוגע לספקים	200

20.	האם עובד העוסק במקביל לעבודתו אצל מעסיקו בעבודה אחרת מפר	204
21.	הוא את חובתו כעובד אצל מעסיקו?	206
22.	בקשה דחופה למתן צווי מניעה ארעיים וזמניים	210
23.	הקמת מסעדה מתחרה	213
24.	אי-הוכחת הפרת סודיות	216
25.	בקשה לעיון בחומר שנתפס וחיוב בהוצאות ריאליות	220
26.	בקשה להורות למשיב להימנע מגילוי מידע סודי שנמסר לו אגב	222
27.	מקצועו	226
28.	בקשה לאסור על רשות האוכלוסין וההגירה לתת שירותים	231
29.	כלשהם	235
30.	מחירון החברה הינו מסמך אשר לכאורה הינו מסמך העולה כדי סוד	236
31.	מסחרי	237
32.	בקשה להורות לנתבע להימנע מלעסוק בכל עיסוק הקשור במישרין או	238
33.	בעקיפין לטיח דקורטיבי	240
34.	התחרות במכיר נעליים סמוך לאחר התפטרות	243
35.	באשר לטענות התובע כלפי מזכירת הוועדה הפריטטית, לא מצאתי כי	246
36.	הגב' מיארה הפרה את חובת הסודיות ו/או חובת השוויון וההגינות וזאת	249
37.	משעה שהגב' מיארה נדרשה לתת הסבר לנתבע מדוע הוועדה הפריטטית	252
38.	לא כונסה על-פי דרישתו. מכל מקום, גם אם הגב' מיארה לא דייקה	255
39.	בתיאור הנימוק שניתן על-ידי ב"כ התובע לסירובו להתייצב בפני הוועדה	258
40.	הפריטטית וגם אם הגב' מיארה לא מסרה את כל הנימוקים שנמסרו לה	261
41.	על-ידי ב"כ התובע כטענתו, המדובר בעניינים שאינם קשורים למחלוקות	264
42.	לגופן. יתר-על-כן, המדובר במזכירת הוועדה ולא בפריטטים עצמם שידונו	267
43.	במחלוקות ובכל מקרה שמורה לתובע הזכות להעלות את טענותיו כלפי	270
44.	מזכירת הוועדה בפני הוועדה הפריטטית, ככל שכך ימצא לנכון	273
45.	31. החשש של העיתון כי מטרתה האמיתית של נציגות העובדים אינה	276
46.	היועצות, אלא שימוש בנתונים אלה והפצתם בתקשורת, באופן שיסב	279
47.	לעיתון נזק, אין לה כל יסוד כיוון שקיים מנגנון משפטי מקובל כגון חתימה	282
48.	על הסכם סודיות (NDA). לא הוכח על-ידי העיתון כי הדלפה שקרתה בעבר	285
49.	נעשתה על-ידי המבקשים	288
50.	32. לאחר עיון בטענות הצדדים הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה לגלות	291
51.	את המסמכים כאמור בסעיף א(5)-(6), להידחות, מאחר שהיא בקשה	294
52.	גורפת ומכבידה באופן בלתי-סביר. מה גם שלא ניתן לחייב בעל דין למסור	297
53.	מסמכים שאינם קיימים. אין גם מקום לחייב בגילוי חוות-דעת	300
54.	אקטואריות או התכתבויות פנימיות החוסות על פניו תחת סודיות	303
55.	מסחרית	306

33. כי התובעת אף לא טרחה לציין כיצד נקטה באמצעי זהירות להגנה על המידע הסודי עליו היא מבקשת להגן. אין טענה בפי התובעת כי המידע אשר היה מצוי אצל התובעים היה מוגן באמצעות הרשאות לתיקיות וכי היה ידוע אך לאבי או לאמיר בחברה. עוד יובהר כי מדובר בתחום חדש אליו נכנסה התובעת (מוצרי מיגון כגון כפפות ומסכות להן היתה דרישה רבה בתקופת הקורונה), עובדה המחזקת את המסקנה לפיה התובעת לא אחזה בסודות מסחריים בקשר עם עיסוק זה 237.

34. בכדי שמידע ייכלל בגדר "סוד מסחרי", על הטוען שהוא כך להוכיח הן את מהותו של המידע (שהוא מידע עסקי, שאינו נחלת הרבים, שאינו ניתן לגילוי כדין בנקל, שסודיותו מקנה לבעליו יתרון עסקי), והן את העובדה שהבעלים של הסוד נוקט אמצעים סבירים לשמור על סודיותו 238.

35. "סוד מסחרי" אינו מילת קסם. על מעסיק הטוען לקיומו של "סוד מסחרי" להוכיח את קיומו. היינו, עליו לתאר ולפרט מהו הסוד. אין להסתפק בתיאור כללי או בטענה כללית על קיומו של "סוד", כפי שאירע במקרה דנן, אלא יש להצביע לדוגמה על תוכנה, פרמולה, נוסחה מסויימת, רשימת לקוחות מסויימת, תהליך מסויים וכדומה 238.

36. רשימת לקוחות עשויה להיות סוד מסחרי, אך אין מקום לקביעה גורפת אלא לבחינתו של כל נושא בהתאם לנסיבותיו, תוך איזון האינטרסים של העובד, המעסיק והציבור 239.

37. על המעסיק נטל השכנוע, כי עסקינן בסוד מסחרי וכי פעילות העובד מהווה גזל של סוד מסחרי. לאחר מכן יש לבחון את הסייגים לאחריות כאמור בסעיף 7 לחוק, לרבות החלופה הקבועה בסעיף 7(ב)(2) לחוק עוולות מסחריות 239.

38. חובת ההוכחה היא על הנתבעת, שהעלתה את הטענה, אך היא לא הרימה את הנטל הנדרש. רשימת הלקוחות לא הוצגה, לא הוכח שמדובר ברשימה שהיה צריך להשקיע בהכנתה וכבר נפסק שיש להראות "אינטרס לגיטימי" כגון אינטרס קנייני כדי להגביל עיסוק אך מניעת תחרות, כשלעצמה, איננה אינטרס לגיטימי. לפיכך, גם רכיב זה נדחה 239.

39. בענייננו, לא מצאנו כי במסגרת הסיוע לניר בהקמת העסק, התובע הפר סודות מסחריים. בכל הנוגע לרשימת הלקוחות, החברה לא הציגה רשימה מלאה של לקוחותיה כדי להוכיח כי יש בה משום סוד מסחרי, וגם לא הוצגה ראיה המלמדת כי לכל לקוח היו נתונים ייחודיים שחשיפה אליהם עשויה להקנות יתרון עסקי. גם לא הוכח כי מדובר ברשימה שנשמרה במקום מוגן או נחשפה רק למספר מצומצם של עובדים בחברה. החברה גם לא הציגה ראיה המלמדת שהתובע עשה שימוש לרעה ברשימת הלקוחות לטובת קלמרקט 240.

40. על המעסיק נטל השכנוע, כי עסקינן לכאורה בסוד מסחרי וכי פעילות העובד מהווה לכאורה גזל של סוד מסחרי. לאחר מכן יש לבחון את הסייגים לאחריות כאמור בסעיף 7 לחוק, לרבות החלופה בסעיף 7(ב)(2) לחוק ולבסוף, לבחון את מידתיות צו המניעה בראי היקפו של הסוד שהוכח לכאורה והחשש לגזל הסוד 240.
41. השפעת יחסי עבודה אינה מסתיימת תמיד לאחר ניתוק יחסי העבודה באופן פורמלי. כך, השפעתם ניכרת במצבים מגוונים לרבות תביעות בגין הפרת חובת הסודיות ושימוש במידע סודי של החברה, תביעות בשל הפרת תניות אי-תחרות כגון עבודה אצל מתחרים או שידול לקוחות, תביעות להשבת כספים שהושגו שלא כדין או נזקים שנגרמו לרכוש החברה, פגיעה במוניטין או בשם הטוב, של העובד או של המעסיק, תביעות להחזר תשלומי יתר כגון מענקים או הוצאות ששולמו ביתר, וכן תביעות חוזיות בגין הפרת התחייבויות שונות מכוח הסכם העבודה או הסכם סיום העבודה 241.
42. אשר לחובת הסודיות, ההסכם אינו קובע תקופה לעניין הסודיות. העובדה כי תניית הסודיות הקבועה בסעיף 8(ב) להסכם ההעסקה קובעת כי אין לה מגבלת זמן, מעידה כי היא אינה מתייחסת לתחרות, שהרי לא ניתן למנוע תחרות ללא מגבלת זמן. על-כן, המבקש לא יכול לפנות אל ההסכם ולטעון כי על בית-הדין להעניק לו צו של "אי-תחרות", כאשר הוא בעצמו לא ביקש זאת בהסכם 241.
43. באשר לידע הנרכש על-ידי העובד במהלך העבודה כסוד מסחרי נפסק כי יש לבחון האם ידע זה הפך לחלק מכישוריו המקצועיים הכלליים של העובד. כאשר עובד מפר התחייבויות הנובעות מעצם קיומם של יחסי העבודה וחובת הנאמנות המובנית בהם, הפרה זו תיבחן לאור עקרון תום-הלב הקבוע בסעיף 39 לחוק החוזים (חלק כללי) 242.